

**REPUBLIKA HRVATSKA
OSNOVNA ŠKOLA JELSA**

Jelsa 161, 21465 Jelsa

KLASA: 011-03/25-02/1

URBROJ: 2181-295-25-1

Jelsa, 20.3.2025.

Tel.: 021 761-030

Web: <http://os-jelsa.skole.hr/>

E-mail: osjelsa@osjelsa.tcloud.hr

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

1. UVOD

Osnovu školu Jelsa čine matična škola u Jelsi i 4 područne škole. U matičnu školu Jelsa upisuju se djeca sa područja Jelse, Pitava, Zavale, Vrisnika i Vrbanja. Područna škola Svirče upisuje djecu iz Svirača i Vrisnika od 1.-4. razreda. Područna škola Vrboska upisuje djecu iz Vrboske, od 1.-4. razreda. Područna škola Sveta Nedjelja upisuje djecu iz Svete Nedjelje i Zavale, od 1.-4. razreda. Područna Škola Zastrazišće upisuje djecu iz Zastrazišća i Poljica., od 1.-4. razreda.

Od 5.-8. razreda sva djeca iz područnih škola pohađaju Matičnu školu u Jelsi.

Rad Matične škole u Jelsi odvija se izmjenjujući jutarnju i poslijepodnevnu smjenu svakih tjedan dana, a u suprotnoj smjeni zgradu i prostore u njoj za rad koristi Srednja škola Hvar-Izdvojena lokacija u Jelsi. U jutarnjoj smjeni nastava počinje u 8:00 sati, a u poslijepodnevnoj u 14:00 sati.

U područnim školama nastava se odvija samo u jutarnjoj smjeni s početkom u 8:00 sati, osim u Zastrazišću, gdje nastava jedan tjedan počinje u 7:30, a drugi u 8:00.

Osnovnu školu Jelsa trenutno pohađa 266 učenika. U posljednje dvije godine u školu se upisuju i učenici stranci: Ukrajinci, Nijemci, Slovenci i Makedonci. Za učenike strance omogućena je pripremna nastava i dopunska nastava iz hrvatskog jezika.

Osnovna škola Jelsa pridaje pozornost promicanju sigurnosti i pravima djece te zaštititi djece od nasilja, zlostavljanja i iskorištavanja u bilo kojem obliku. Osnovna škola Jelsa zalaže se za bolji položaj djece u društvu i zaštitu dječjih prava te jednake mogućnosti za svu djecu u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta. Politika zaštite djece se oslanja na Školski preventivni program koji se provodi u školi u sklopu satova razrednika, redovite nastave, različitih predavanja i radionica u suradnji sa stručnom službom: psihologinjom, edukacijskim rehabilitatorom, knjižničarkom i pedagoginjom te u suradnji s vanjskim institucijama.

Školski preventivni program podrazumijeva ne samo prevenciju ovisnosti i nasilja, već i ostale preventivne sadržaje koji su sastavni dio nacionalnih programa prevencije.

Prevenciju shvaćamo kao načelo cjelokupne nastave te rada i života u školi (škola kao sigurno, pozitivno i podržavajuće okruženje) usmjereno prema svim učenicima. U našoj školi provodi se zdravstveni odgoj, građanski odgoj, Abeceda prevencije, prevencija ovisnosti i nasilja.

Kontinuiranim preventivnim radom želimo učitelje i roditelje između ostalog senzibilizirati i za razumijevanje razvojnih specifičnosti učenika, a učenike osposobiti za odgovoran stil života. Program se realizira kontinuirano, postupno, slijedeći načelo razvojnosti, individualnim i grupnim oblicima rada s učenicima, učiteljima i roditeljima.

Cilj je organiziranim aktivnostima učitelja i roditelja s učenicima odgojiti zadovoljnu, samostalnu, sigurnu i odgovornu osobu koja ima negativan stav prema svim štetnim oblicima ponašanja i izgrađuje sustav vrijednosti koji promiče zdrav stil življenja.

Napomena:

Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Ovaj dokument javno je dostupan i objavljen na internetskoj stranici škole s namjerom da se njime mogu upoznati sve osobe koje žele dobiti informaciju o procedurama i mjerama zaštite djece na razini Škole.

Ravnatelj Škole ima posebnu odgovornost za nadzor nad provedbom Politike.

Politika je odobrena od strane Školskog odbora, a odnosi se na sve zaposlenike, volontere i vanjske suradnike.

Važeći zakonski propisi u Republici Hrvatskoj na kojima se temelji Politika zaštite djece su sljedeći:

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 156/23,
- Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima
- Statut Osnovne škole Jelsa,
- Etički kodeks Osnovne škole Jelsa,
- Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14,
- Konvencija o pravima djeteta, te drugi propisi i protokoli koji utvrđuju načine postupanja u kontaktu s djecom, kao i pozitivna iskustva drugih organizacija i ustanova u radu s djecom,
- Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava,
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Obiteljski zakon, Kazneni zakon, Zakon o psihološkoj djelatnosti, Zakon o zaštiti osobnih podataka,
- Povelja Europske unije o temeljnim pravima, Europska unija, 2016.,
- Strategija EU-a o pravima djeteta i europsko jamstvo za djecu,
- Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja koji određuje standardizirane postupke u zaštiti žrtava seksualnog zlostavljanja za sve stručnjake raznih profila iz raznih ustanova,
- Protokol Vlade Republike Hrvatske o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece,
- Protokol Vlade Republike Hrvatske o postupanju u slučaju nasilja u obitelji,
- Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja.

- Protokol o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama

Definicije pojmova

Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina, sukladno UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta (1989).

Direktni kontakt s djecom odnosi se na bilo kakvu interakciju između odrasle osobe i djeteta ili između dvoje ili više djece koja se odvija licem u lice ili putem komunikacijskih sredstava (kao što su telefon, videopozivi ili poruke) te uključuje fizičku prisutnost, verbalnu ili neverbalnu komunikaciju.

Indirektni kontakt s djecom odnosi se na situacije u kojima odrasla osoba ili jedno ili više djece nema neposrednu, licem u lice interakciju s djetetom, ali ipak može utjecati na njega putem određenih aktivnosti.

Informirani pristanak je proces u kojem osoba, nakon što dobije jasne, točne i relevantne informacije o određenoj radnji, postupku ili istraživanju, daje svoj dobrovoljni pristanak za sudjelovanje ili provođenje tog postupka.

Zlostavljane djeteta, sukladno Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (1999), uključuje sve oblike fizičkog i/ili emocionalnog lošeg ponašanja prema djetetu, seksualnog iskorištavanja, zanemarivanja i eksploatiranja djeteta, koje za posljedicu ima stvarnu ili potencijalnu štetu za dječje zdravlje, razvoj i dignitet.

Fizičko zlostavljanje djeteta je namjerno nanošenje tjelesnih ozljeda djetetu ili bilo kakvu drugu vrstu nasilja koja uzrokuje bol ili povrede.

Emocionalno (psihološko) zlostavljanje djeteta uključuje postupke koji uzrokuju dugotrajnu emocionalnu bol i štetu, poput vrijeđanja, omalovažavanja, zastrašivanja, ignoriranja, odbacivanja ili izolacije djeteta.

Seksualno zlostavljanje djeteta je svaka seksualna aktivnost s djetetom, uključujući dodirivanje, prisiljavanje na seksualne radnje, izlaganje pornografiji ili iskorištavanje u svrhu seksualne eksploatacije.

Zanemarivanje djeteta je nedostatak odgovarajuće skrbi za osnovne potrebe djeteta, poput hrane, odjeće, medicinske skrbi, obrazovanja ili emocionalne podrške. Može biti fizičko, emocionalno ili obrazovno zanemarivanje.

Ekonomsko zlostavljanje djeteta je iskorištavanje djece za rad koji je neprikladan njihovoj dobi i razvoju, uključujući prisilni rad, prosjačenje ili trgovinu djecom u svrhu ekonomske dobiti.

Elektroničko zlostavljanje djeteta odnosi se na svaku vrstu nasilnog, uvredljivog ili štetnog ponašanja prema djetetu putem digitalnih tehnologija, poput interneta, društvenih mreža, mobilnih telefona i drugih elektroničkih sredstava komunikacije.

Zaštita djeteta je zajednički termin koji obuhvaća principe, pravilnike, standarde, zakone i procedure čiji je cilj zaštita djece od namjerne i nenamjerne štete. U kontekstu ovog dokumenta, odnosi se specifično na odgovornosti škole i osoblja u zaštiti djece s kojom radimo.

Politika zaštite djece OŠ Jelsa je dokument koji pokazuje namjeru zaštite djece od štete, koji jasno upućuju na postupke i procedure koji će se koristiti s ciljem zaštite prava djece u okviru škole. Škola se obvezuje na poštivanje prava djece i osigurava sigurno okruženje za djecu kako bi neometano mogla rasti i razvijati se.

2. ŠTO JE POLITIKA ZAŠTITE DJECE?

To je dokument koji ima za cilj pružiti djeci jasan i siguran okvir kojim štitimo i promičemo njihovu dobrobit. Svi odgojno-obrazovni djelatnici obvezni su se u svom radu i djelovanju voditi načelima i pravilima koji su propisani ovim dokumentom.

Temelji se na pravima djeteta te sadrži četiri područja:

- Politika škole
- Ljudi
- Procedure
- Odgovornost

Škola razvija politiku koja opisuje načine sprječavanja i odgovarajućeg reagiranja na štetu koja se nanosi djeci te na koji način promičemo njihova prava. Škola se zalaže za sigurnost sve djece bez obzira na njihove sposobnosti, individualne karakteristike, etničku pripadnost i vjeru. Djeca žele da ih se cijeni, poštuje i razumije, da budu saslušani, da se pažljivo razmotre njihovi stavovi i mišljenja i budu uvaženi. Naša politika zaštite djece bavi se zaštitom djece i adolescenata kako je definirano Konvencijom UN o pravima djeteta.

Politika o zaštiti djece OŠ Jelsa se odnosi na pravila ponašanja i djelovanja svih odgojno obrazovnih djelatnika prema djeci odnosno svog zaposlenog osoblja. Politika sadrži principe i vrijednosti koje trebaju biti vidljive i primjenjive u radu s djecom.

2.1. POLITIKA ŠKOLE

Cilj Politike zaštite djece

- Izraziti opredijeljenost za poštivanje Konvencije UN-a o pravima djeteta, jer posvećenost dječjim pravima znači i posvećenost zaštiti djece
- Pružiti svim zaposlenicima škole, volonterima i vanjskim suradnicima smjernice za efikasniji i sigurniji rad s djecom
- Usmjeravanje i poticanje djece na društveno prihvatljive oblike ponašanja i aktivnosti
- Preventivno utjecati na zaštitu djece u školi i široj zajednici

Opća načela zaštite djece (vrijednosti i principi)

Osnovna škola Jelsa se na svim razinama svog rada s djecom vodi načelima:

- sigurnosti, dobrobiti i psihofizičkog stanja djeteta
- uvažavanja i poštovanja svakog djeteta
- ostvarivanja svih potencijala djece
- sprječavanje diskriminacije, isključivanja ili marginalizacije djece
- poštivanja privatnosti i povjerljivosti svih osobnih podataka djece
- aktivnog slušanja djece i uključivanje njihovih ideja, stavova u razvoj aktivnosti
- djelovanja u partnerstvu s roditeljima i svim drugim dionicima odgojno-obrazovnog procesa
- razvoja kvalitetne škole kao sigurnog mjesta povezivanja s djecom
- nulte tolerancije bilo kojeg oblika nasilja, iskorištavanja ili lošeg postupanja s djecom
- poštivanja prava djece propisanih Konvencijom UN-a o pravima djeteta, kao i svim drugim važećim zakonima Republike Hrvatske u području zaštite djece

Osnovna škola Jelsa se u svom posrednom i neposrednom radu s djecom oslanja na četiri opća načela Konvencije UN-a o pravima djeteta: načelo nediskriminacije, pravo na život i razvoj u svim područjima života, dobrobit djeteta kao prioritet pri donošenju odluka, pravo na izražavanje mišljenja i aktivno sudjelovanje u rješavanju pitanja koja utječu na živote djece. Škola se zalaže za cjeloživotno obrazovanje učenika utemeljeno na načelima jednakosti, ravnopravnosti, slobodnog izbora, demokratičnosti i društvene odgovornosti koje omogućuju svakom djetetu ostvarivanje osobnog potencijala u skladu s mogućnostima. Škola nastoji osnažiti djecu za razvoj pozitivne slike o sebi. Učenje kvalitetne komunikacije i asertivnog načina komuniciranja djeluje u smjeru stvaranja boljeg društva. Osposobljavanje djece za donošenje zrelih i odgovornih odluka i usvajanje društvenih vrijednosti temelji se na kvalitetnom obrazovanju u školi i široj zajednici. Promicanjem ideje humanosti i filantropije želimo izgraditi školu uspjeha za svako dijete, školu kvalitetnog rada, bez prisile i straha, školu suradnje i prijateljstva.

Svi projekti i aktivnosti u kojima Škola sudjeluje, a koji se odnose na djecu ili su djeca aktivno uključena temelje se na poštivanju svih navedenih načela, posebno na poštivanju načela zaštite interesa i dobrobiti djeteta.

2.2.LJUDI- ODGOVORNOST I OČEKIVANJA

Djelatnici, suradnici i volonteri Osnovne škole Jelsa dužni su promicati dobrobit djece i biti odgovorni u svom radu s djecom. Imaju obvezu procijeniti svaki rizik koji određena aktivnost može imati za pojedino dijete ili djecu u cjelini. Dužni su osigurati djeci zaštitu prava propisanih Ustavom Republike Hrvatske, konvencijama, zakonima, provedbenim propisima.

Djelatnici, suradnici i volonteri OŠ Jelsa koji su uključeni u posredan ili neposredan rad s djecom trebaju:

- poštivati Etički kodeks svoje struke;
- ponašati se s jednakim poštovanjem i uvažavanjem prema svakom djetetu bez obzira na spol, nacionalnu, etničku i vjersku pripadnost, društveni status; poštujući individualne specifičnosti svakog djeteta;
- biti svjesni situacija koji mogu predstavljati rizik za djecu te znati pravilno postupiti u takvim situacijama;
- planirati i organizirati rad i mjesto za rad tako da sve potencijalne rizike svedu na najmanju moguću mjeru;
- omogućiti djeci da otvoreno razgovaraju i iznose svoje probleme, stavove i prijedloge, te ih s poštovanjem i uvažavanjem uzimati u obzir;
- razgovarati s djecom o njihovom odnosu sa zaposlenicima, volonterima i vanjskim suradnicima i poticati ih na otvorenu i dvosmjernu komunikaciju;
- stvoriti sigurno i poticajno okruženje za svu djecu;
- upoznati djecu s njihovim pravima i načinima postupanja u slučaju povrede istih na njima shvatljiv način;
- omogućiti djeci sudjelovanje u procesima donošenja odluka koje se odnose na njih kako bi ih potakli na kreiranje rješenja za svoje potrebe;

- biti svjesni razlike u moći između djeteta i odrasle osobe te izbjegavati bilo kakvu zlouporabu svog položaja na štetu djeteta
- savjetovati se s drugim zaposlenicima o mogućim sumnjama ili nedostatku kompetencija za određeno područje iz djelokruga zaštite djece i dječjih prava;
- prijaviti nadležnoj osobi u Školi svaku sumnju na postupanje koje može ugroziti zdravlje i integritet djeteta;
- prijaviti nadležnim institucijama svako postupanje koje dovodi u pitanje zdravlje i integritet djeteta.

Djelatnici, suradnici i volonteri OŠ Jelsa koji su uključeni u posredan ili neposredan rad s djecom ne smiju:

- ni na koji način fizički povrijediti dijete;
- razviti odnose koji na bilo koji način mogu biti uvredljivi ili smatrani kao iskorištavanje;
- primjenjivati bilo koji oblik emocionalnog zlostavljanja posramljivanjem, omalovažavanjem ili degradiranjem;
- djelovati na način koji bi mogao dovesti dijete u rizik da bude zlostavljano;
- koristiti neprimjerene jezične izraze, davati prijedloge ili savjete koji su neprikladni i uvredljivi;
- propustiti pravovremeno postupiti na nezakonito, opasno ili nasilničko ponašanje djeteta i prema djetetu;
- dijete izlagati različitim neprimjerenim sadržajima poput nasilja ili pornografije koji mogu ostaviti trajne posljedice na psihofizičko stanje djeteta;
- objavljivati fotografije, videozapise ili pisane uratke djece bez pisane suglasnosti roditelja/skrbnika;
- zanemarivati djecu ne uvažavajući njihove osobne potrebe;
- diskriminirati, isključiti ili marginalizirati, pokazati drugačije postupanje ili naklonost prema pojedinoj djeci.

Osobi za koju se utvrdi da je na bilo koji način prekršila odredbe ovog dokumenta, Škola će odrediti mjere postupanja propisane Pravilnikom o radu i Etičkom kodeksu Škole.

Škola se obvezuje informirati sve zaposlenike, vanjske suradnike i volontere o načelima, postupcima i pravilima sadržanima u ovom dokumentu kao i poticati navedene sudionike na stručna usavršavanja u području zaštite djece.

Škola surađuje s lokalnim udrugama i organizacijama: Udruga Perla, Općinska knjižnica Jelsa, PP Hvar, DVD Jelsa, Dom za starije i nemoćne Stari Grad.

Svi podatci i kontakti o savjetima i podršci u slučaju potrebe prijave nasilja dostupni su na mrežnim stranicama Škole.

2.3. PROCEDURE

Škola definira postupke i procedure postupanja s ciljem djelovanja škole u najboljem interesu djece, zaštite i promicanju njihovih prava kako bismo osigurali poštivanje načela zaštite djece i spriječili svaki oblik zlostavljanja, iskorištavanja ili nepoštivanja dječjih prava. Definirani su i standardi postupanja koji opisuju postupke kojima se nastoji osigurati sigurno, kvalitetno i poticajno okruženje za djecu.

Kako bi se osiguralo navedeno Škola se obvezuje:

- svi djelatnici, volonteri i vanjski suradnici trebaju biti upoznati s Politikom zaštite djece Škole;
- prilikom zapošljavanja tražiti potvrde o nekažnjavanju nadležnog suda te izvadak iz kaznene evidencije;
- svi djelatnici koji su u izravnom kontaktu s djecom dodatno educirati u području zaštite djece i dječjih prava i participacije;
- surađivati s nadležnim institucijama prilikom sumnje na povredu dječjih prava;
- poticati odgojno-obrazovne djelatnike na promicanje dobrobiti djece;
- za svu djecu koja sudjeluju u različitim aktivnostima koje provodi Škola tražiti suglasnost roditelja za sudjelovanje;
- za svu djecu koja sudjeluju u različitim aktivnostima koje Škola provodi tražiti suglasnost roditelja za snimanje, fotografiranje i objavu istih materijala na mrežne stranice Škole.

U slučaju sumnje da je došlo do povrede prava djece, tjelesnog ili emocionalnog nasilja, zanemarivanja, nesavjesnog postupanja, zlostavljanja bilo koje vrste od strane zaposlenika, volontera ili vanjskih suradnika, Škola će odrediti mjere propisane Pravilnikom o radu. Ukoliko sumnja interne istrage bude potvrđena postupat će se prema zakonu i uključiti nadležne institucije i policiju.

Škola se obvezuje svakom zaposleniku u ustanovi prije uključivanja u aktivnosti s djecom dati informacije i upute gdje i kako prijaviti svako primijećeno zlostavljanje djeteta.

Svaki zaposlenik dužan je u slučaju sumnje ili saznanja na bilo koji oblik kršenja dječjih prava obavijestiti stručnu službu škole koja će potom obavijestiti ravnatelja škole koji će potom obavijest uputiti nadležnim tijelima, Centru za socijalnu skrb i policiji.

U našoj školi identificirani su sljedeći rizici među učenicima: fizičko nasilje, emocionalno nasilje (izbjegavanje i ignoriranje), elektroničko nasilje te verbalno nasilje.

Kako bi se smanjili navedeni rizici provodi se Školski preventivni program kroz savjetodavni rad s učenicima, roditeljima i djelatnicima te radionice zdravstvenog i građanskog odgoja. Na jednaki način kontinuirano se prate gore opisana rizična ponašanja.

U slučajevima nasilja škola reagira po Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 2024.) te protokolima donesenima od strane Osnovne škole Jelsa: Protokolu u slučaju učeničke ozljede u školskom prostoru, Protokolu o postupanju prije izricanja pedagoške mjere, Protokolu o postupanju škole u slučaju elektroničkog nasilja, Protokolu o postupanju škole u slučaju seksualnog nasilja, Protokolu o postupanju škole u kriznim situacijama.

U slučaju nasilja učenici se obraćaju razrednicima, dežurnom učitelju ili stručnim suradnicima pedagogu ili psihologu.

U slučaju kršenja prava djeteta roditelji postupaju prema Protokolu postupanja kod pritužbe roditelja na kršenje zakonskih akata učitelja ili stručnih suradnika kod neposrednog rada s učenicima ili roditeljima OŠ Jelsa.

Podaci o učenicima smatraju se profesionalnom tajnom, ne iznose se javno. Povjerenik za zaštitu osobnih podataka u OŠ Jelsi je tajnica Jasenka Gurdulić.

U slučaju obraćanja medijima ovlaštena osoba za davanje izjava je ravnatelj Osnovne škole Jelsa koji je dužan poštivati zaštitu podatka i dostojanstva učenika, roditelja i djelatnika sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka.

2.4 ODGOVORNOST

Cilj praćenja i procjene Politike zaštite djece je unapređivanje zaštite prava djece i provedba odredaba Konvencije UN-a o pravima djeteta u donošenju svakodnevnih odluka koje su bitne za život djece.

Škola će redovito pratiti provedbu svoje politike i postupaka za zaštitu djece.

Za provedbu pravila navedenih u ovom dokumentu:

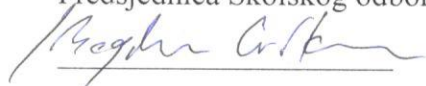
- na razini nastavne aktivnosti odgovoran je učitelj u razredu
- na razini projekata odgovoran je voditelj projekta
- na razini Škole odgovorna je osoba za nadzor provođenja Politike zaštite djece - Koordinator zaštite prava djece - koju imenuje ravnatelj iz redova djelatnika.

Koordinator zaštite prava djece prati provedbu načela ovog dokumenta u svim aktivnostima kroz koje Škola djeluje, prikuplja informacije i predstavlja ih Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Školskom odboru.

Ovaj dokument se redovito usklađuje s evaluacijama jednom godišnje. Evaluacija se provodi među djelatnicima, volonterima ili vanjskim suradnicima gdje se procjenjuje kako se ispunjavaju standardi politike zaštite djece, koliko su učinkoviti te što treba poboljšati.

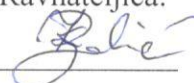
Sve promjene u dokumentu se objavljuju na stranicama Škole.

Predsjednica Školskog odbora:

Irma Bogdanić Cvrković

Ravnateljica:

Katija Balić

